

Poština plačana v gotovini.

26

SLOVENSKI
ČEBELAR

Glasilo Čebelarskega
društva za Slovenijo

1923

Številka 10.

Vsebinska :

Med	153	Hud čebelni sovražnik	161
Kuhanje voska	154	To in ono	161
Hubam-detelja	157	Opazovalne postaje	162
Cene medu in bodoča čebelarska zadruga	159	Vesti iz podružnic	164
		Drobiž	165

Listnica tajništva. Po sklepu zadnjega občnega zbora, morajo poslati podružnice imenike članov do 1. januarja prih. leta. Zato naj se vrše občni zbori podružnic v decembru. — Tiskovine in položnice odpošljemo podružnicam tekom novembra, članske izkaznice za l. 1924 pa potem ko prejmemo imenike. — Za predavanja v decembru, januarju in februarju prosimo priglsov. Ne pozabite navesti dan, čas (ura) in kraj predavanja!

Listnica uprave. Vse člane opozarjamo, da je nekaj izvodov 9. številke napačno ve-

zanih. Kdor je prejel nepopolno številko, naj jo vrne, da mu pošljemo novo. — Pri reklamacijah upoštevajte, da ne moremo vsakemu posamezniku takoj ugoditi — ker moramo v tem slučaju list frankirati — ampak da pošljemo list takoj, ko se nabere vsaj 10 novih naročnikov ali reklamacij! — Vsi člani, pa tudi podružnice še niso vplačale celotne naročnine v znesku 40 (35) dinarjev. Vse te pozivamo, da to store takoj, ker smo v nasprotnem slučaju prisiljeni vsem dolžnikom list ustaviti in dolžne zneske iztirjati.

Pozor! Čebelarji z A. Ž. panji. Pozor!

Najhitrejše in najlažje odzemanje medu — z najmanjšo muko za čebelarja in čebele dosežete, če uporabljate za ometanje čebel najboljši

sipalnik „IDEAL“

(opisan in narisano v 7. številki letoš. Čebelarja.)

Založila in prodaja jih à 120.— Din:

Čebel. podr. za Ljubljano in okolico
na Miklošičevi cesti št. 9 — sodnija —
v pisarni ravnatelja ljubljanske jetnišnice.

Rute za prešanje medu in vreče za vosek

najboljši lastni izdelek
nudi ceno vrvarna

Anton Šinkovec starejši
Kranj 12.

Čebelarji, pozor!

Nabavite si že sedaj

okvirčke za A. Ž. in druge panje

ki jih bote v bodoče vedno več potrebovali. Vsakemu je dana ugodna prilika naročiti iste solidno in precizno izdelane najceneje pri

OTON SAMEC-u

čebelarju v Novi cerkvi pri Celju.

GLASILO ČEBELARSKEGA DRUŠTVA ZA SLOVENIJO V LJUBLJANI.

Urejuje M. HUMEK, višji sadjarski nadzornik v Ljubljani, Tobačna ulica 21.

Letnik XXVI.

V Ljubljani, dne 31. oktobra 1923.

Štev. 10.

Med.

P. Angelus.

Pristen med je dar božji za zdrave in bolne. Zdravi naj uživajo med, da ostanejo zdravi in krepki, bolniki pa, da ozdravijo in se okrepe. Toda le pristen med je dar božji in le samo ta ima v sebi toliko zdravilnih moči. Ponarejen med več škoduje nego koristi. Pristen med je čudovita tvorba iz laboratorija čebelnega života, predelan —invertiran— v čebelnem želodčku tako, da človeški želodec nima družega dela z njim, nego, da ga sprejme in uporabi. Prebavi ne dela nobenih težav in zato ga lahko uživajo tudi bolehní ljudje.

Bili so časi — posebno predno so ljudje začeli delati sladkor — ko je bil med pri mnogih narodih najbolj cenjeno živilo. To je pa ravno ohranilo ljudi tako čvrste in zdrave. Uživanje sladkorja in raznih slaščic, zlasti ako se človek ne drži prave meje in zmernosti, škoduje zdravju, dela nered v prebavi in povzroča razne bolezni pred vsem v obistih. Profesor A. J. Cook pravi: »Ako povžije človek trsni sladkor — sacharoso — ne da bi bil ta sladkor prej invertiran, to je, izpremenjen v grozdni sladkor, ga morajo obisti izločiti. Ako pa obisti tega težkega dela ne morejo opraviti, je bolezen tukaj in zdravniki bodo imeli prav, ako trde, da je neverjetno velika poraba trsnega slad-

korja, ki ga ljudje uživajo, škodljiva za obisti in tako ogroža zdravje in dolgotrajnost našega življenja.« Zato najdemo, da mnogi ljudje, ki ne prenesejo sladkorja, med prav lahko uživajo.

Pristen med je prvovrstno živilo. Koliko redilnih snovi ima pristen med, lahko spoznamo, ako pomislimo, da v zimskem času v mesecih november, december, januar 25.—30.000 čebel povžije na mesec komaj $\frac{1}{2}$ kg medu in se vendar ohranijo žive in zdrave. Zato med ni slaščica, ampak izvrstno živilo. Ena žlica medu ima v sebi več hranilnih snovi, nego eno jajce ali $\frac{1}{10}$ litra mleka. Kakor znano, se ceni vrednost živil po kalorijah (toplotna enota). Tako ima n. pr. 1 kg govejega mesa 1000 kalorij; 1 kg jaje : 1613 kalorij; 1 kg medu: 3075 kalorij. Toraj ima med skoraj dvakrat toliko redilnih snovi v sebi kakor jajce in trikrat toliko kakor meso. Kako pametno tedaj storiš, da namesto surovega masla, namažeš svojim otrokom na kruh pristnega medu. Koliko si tukaj prihraniš! Uvaževanja vredno je tudi to, da se maslo kmalu pokvari, postane žarko; med pa ostane zdrav in nepokvarjen leta in leta, ako ga le hraniš v primerni posodi in na suhem kraju. »Jej med, moj sin, ker je dober«, tako priporoča uživanje medu sv. pismo v bukvhah pregovorov.

Navesti hočem nekatere bolezni, zoper katere je med dobro zdravilo. Dr. Weibel, slavni zdravnik za želodčne bolezni in Kneipp priporočata zoper raka v želodeu vživanje medu.

Starim ljudem, ki ne morejo spati in težko dihajo, je med pravi balzam. Zoper bolezni dojenčkov ni boljšega nego je med. Pri dušljivem kašlju, pri vnetju bezgavk in grla je med na mleku in grgranje s toplo medeno vodo izvrstno zdravilo. Pri nalezljivih boleznih vživajmo med, to očisti sluznice in zabrani okuženje. Bolnikom z veliko vročino daj piti medeno vodo, medeno limonado, to krepi in hladi. Bledoličnim, slabotnim, daje med novih življenskih moči.

Otrok potrebuje sladkor in hrepeni po slaščicah. Vsako krono bo nesel v trgovino, da si kupi sladkorčkov. Kmalu si pokvari želedec in po trebuhu ga vije in grize. Daj otroku medu in ohranil ga boš zdravega! Pri internacionalnem kongresu za higijeno in prehrano v Bruslju leta 1910. je slavni vseučiliški profesor Adamkijeviz dokazal, da potrebuje človeško

srce mnogo sladkorja. Kje pa je več in boljšega sladkorja nego v medu? Tudi izkušnja uči, da si kolesarji, turisti, sploh vsi, ki morajo težko, naporno in trajno delati, najbolj pokrepčajo srce s sladkorno in medeno vodo.

Zakaj pa zdravniki ne priporočajo bolj vživanja medu? Zato ker ne marajo za taka domača zdravila. Toda kljub temu je med izvrstno živilo in zdravilo. Seveda je tudi tukaj potrebna zmernost. Vživati je med le po malem in najbolje razredčen na čaju, mleku ali pa namazan na kruhu.

Vživaj med redno in podaljšal si boš življenje! Župnik Kneipp piše: Poznam gospoda, ki je že več nego 80 let star. Ta si napravlja sam namizno vino in sicer tako, da vlije žlico medu na krop in pusti, da nekoliko vre. To je njegova pijača. Svoje zdravje in čilost v tako visoki starosti moram pripisati samo temu vinu — tako je rekel starček.

* * *

Op. ured. Ta spis bomo skušali objaviti tudi v drugih časopisih, zlasti v dnevnikih.

Kuhanje voska.

—n—

Glavno jesensko delo je v naših čebelnjakih večinoma že končano. Ko bomo pobrali satje iz medišč, pokrili rešetko z deščicami, dobro zamašili žrelo v medišču, ter odeli čebele, bomo do pomladi vzeli slovo od čebelnjaka.

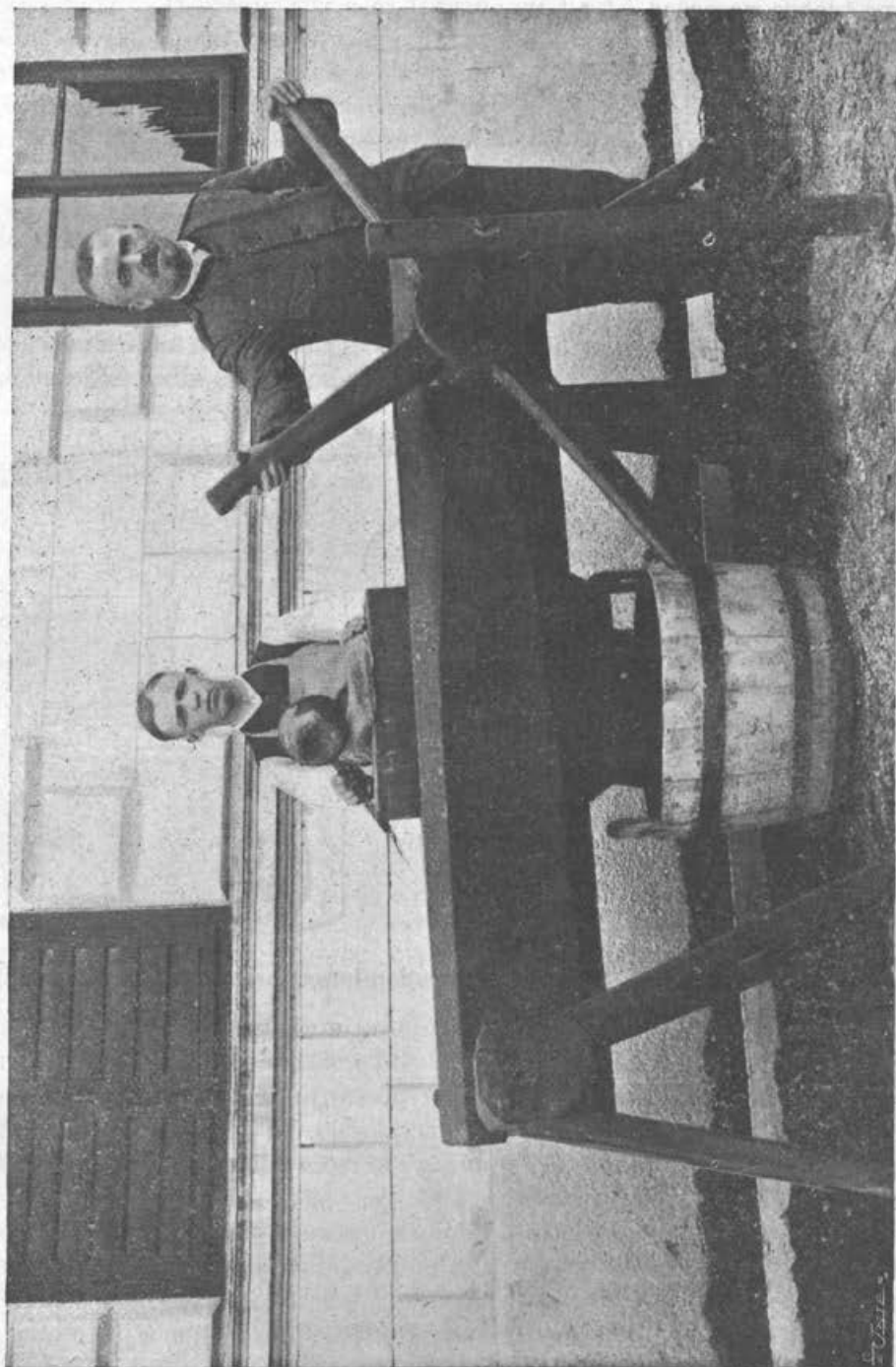
S tem pa naše delo še ni končano. Po zimi bo treba popraviti panje in orodje ter si omisliti tudi kaj novega. Najvažnejše opravilo, ki nas časa, pa je kuhanje voska.

V modernem čebelarstvu je za njegovo rentabiliteto izdelano satje zelo važen faktor. Dober čebelar ne gleda samo na to, da ima zadosti izdelanega satovja, ampak tudi kakšno satje ima. Vsaka stvar na svetu se izrabi, tako tudi satje v teku časa ni več uporabno, in ga je treba obnavljati. Najboljše je, da ne

uporabljamo čez šest let starega satovja. Vsak plemenjak mora izdelati vsako leto v maju tri satnice. V oktobru pobereмо satje iz medišč in ga shranimo, in sicer za vsak panj šest, oziroma sedem lepo izdelanih satnikov. Ko smo odbrali satje, zbrali obrezke, pokrovce in druge satne odpadke, se lotimo tega dela.

Za kuhanje voska imamo več načinov. Najboljši izmed vseh je spodaj opisani. Večina topilnikov je neuporabna, ne samo, da ostane v tropinah še veliko voska, temveč tudi barva na ta način dobljenega voska nikdar ni lepo rumena. Čebelar, ki ima manjše množine voščin, skuha najbolje vosek v navadnem loncu. Glej sliko!

Pri kuhanju voska potrebujemo: snazen kotel, navadno leseno, a dobro iz-

Rojinova stiskalnica za vosek.

delano sadno stiskalnice (prešo) z dobro vrečo iz konopnine, ki jo pred uporabo namočimo v vroči vodi, namočeno čebrico ali kadico, opremljeno pri dnu s pipo, dobro namočen škaf in dežnico. Najbolje je, ako se stiskalnica nahaja poleg kotla. Pred uporabo jo odvijemo in obesimo na pripravljena žeblija namočeno konopneno vrečo. Dobro je, če imamo še eno večjo iz domačega platna narejeno vrečo, v katero denemo potem konopneno, to pa radi tega, da pri stiskanju ne brizga voda na vse strani.

Kuhanje voščin. Po izvršenih pripravah se lotimo dela. V kotel nalijemo nekako do polovice dežnice. Ko voda zavre, vsujemo vanjo zdrobljene voščine (ne kepe), katere pustimo toliko časa vreti (približno 15 minut), da se popolnoma razkuhajo. Med vrenjem voščine večkrat dobro premešamo in pazimo, da ne vzkipe. Če vro premočno, hitro mešamo in dolijemo nekoliko mrzle vode. Ko so voščine dobro prekuhane, začnemo prešati.

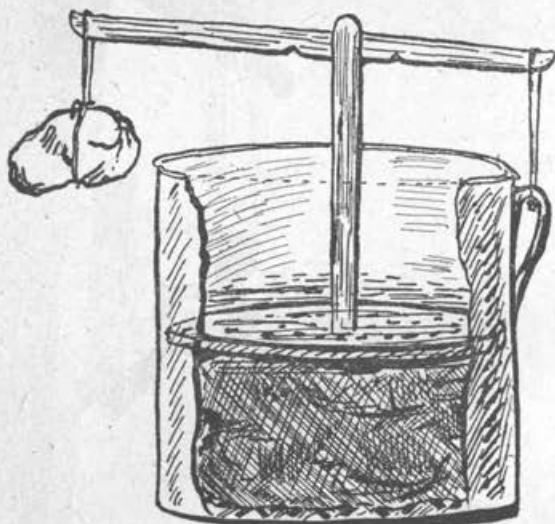
Prešanje brozge. S korcem vlivamo brozgo v stiskalnici se nahajajočo vrečo toliko časa, da je vreča v toliko polna, da jo lahko še podvijemo. Na to začnemo privijati, vendar ne prehitro, ker lahko raztrgamo vrečo, pa tudi ne prepočasi, da se vosek ne strdi. Ko smo privili do konca, malo počakamo, da se vosek odteče, odnosno na vreči potrdi, na kar vijak odvijemo, vzdignemo vrečo ter ostrgamo z nje vosek. V vreči preostale tropine usujemo v kak zaboj ali pa na snažna tla. Ko je vreča očiščena (treba jo je obrniti in očistiti), jo obesimo v stiskalnico in iznova nalijemo vanjo brozge. Ko smo sprešali prvič, nalijemo v kotel ponovno sveže dežnice in vsujemo, ko voda zavre, vanjo tropine, katere dobro prevremo, in jih na to še enkrat iztismemo.

Pri prešanju en sam težko dela, zato si preskrbimo pomagača. Eden vliva brozgo v vrečo, drugi mu pri tem pomaga. Ko je vreča zadosti polna, sname prvi vrečo z žeblijev, jo pritisne s palico ob sti-

skalno desko in jo podvije ter drži, da ne pade v spodaj se nahajajočo kad, dočim drugi polagoma privija vijak in ga, ko se vosek odteče, zopet odvije, na kar prvi osnaži in očisti vrečo.

Ko je vse že v drugo sprešano, odri- nemo stiskalnico v stran, vzamemo dobro namočen škaf, katerega namažemo z medom ter snažen korec ali pa plitvo skodelico, s katero vosek pozajemamo.

Pozajemanje voska. Pri prešanju dobljeni vosek se odteka z vrelo vodo vred v spodaj nastavljeno kad. Vosek je lažji od vode in plava na vrhu. Pri prešanju pa iztismemo tudi smeti (obnožina in drugo), ki so sicer lažje od vode,

Navaden lonec, prirejen za kuhanje voska.

a težje od voska ter se zaradi tega nabe- rejo pod voskom. Ko se vosek po končanem prešanju začne trditi, odkrušimo vrhno skorjo, katera ni popolnoma čista, ter s korcem ali skodelico pozajemamo vosek in sicer tako, da teče v čisto tankem curku v postrani nagnjen korec. Polno skodelico voska vlijemo v za to namenjen, dobro namočen in z medom namazan škaf. Pozajemajmo pa vosek samo toliko časa, dokler je čist. Ko pritečejo z voskom prve smeti v korec, s pozajemanjem prenehamo. Na to odpremo pipo, ki se nahaja na dnu kadice in iztočimo iz nje precej vo-

de. Pri tem delu pazimo, da ob enem ne iztočimo tudi voska. Iztočene vode ne zavržimo, ampak jo porabimo za živino, ki jo zelo rada pije, ker je mehka in sladka. Če ne utegnemo čakati, da bi se vosek v kadiici strdil, vzemimo škafo mrzle vode in jo vlijmo v kad.

Pretapljanje voska. Vosek pretapljamo v majhnem kotličku ali loncu, v katerega nalijemo nekoliko dežnice in ga postavimo k ognju. Iz kadice pobereemo ves tudi nečist vosek in ga vržemo v lonec, ter počakamo, da zavre. Potem postavimo lonec od ognja. Na površini voska se naberejo temne pene, katere s kuhalnico ali leseno žlico na lahno odplavimo na rob posode, da se vsedejo na dno. Ko je vosek na površju popolnoma čist, počakamo, da se začne trditi, na kar nalahno vzdignemo lonec, ga počasi nagnemo in odlivamo vosek v tankem curku v škafo, v katerega smo poprej vliвали pozajeti vosek. Vlivajmo počasi in sicer toliko časa, da zapazimo prve smeti. S tem je delo končano. V loncu preostalo

mešanico lahko še enkrat pretopimo v manjši posodi ali pa jo shranimo za kuhanje voska v prihodnjem letu.

Splošna navodila. Za kuhanje voščin in pretapljanje voska uporabljaj vedno samo dežnico. Trda voda ima v sebi železo, ki daje barvo, zaradi katere vosek potemni ali porjavi, dočim je dežnica mehka in brez raztopin.

Pri pozajemanju kakor tudi pri pretapljanju voska počakaj, da se vosek začne trditi, ker drugače razpoka.

Ko kuhaš voščine in pretapljaš vosek, ne pusti predolgo vreti, kajti vosek postane v tem slučaju krhek in se ti vsled tega kolači razsipajo (drobe).

Posodo, v katero vlivaž vosek, hrani na toplem prostoru, da se vosek počasi ohlaja in trdi, ker drugače kolači radi počijo.

Če imaš zelo staro, črno satje, ga namoči, ko si ga dal v navadno vrečo, dva do tri dni pred kuhanjem v dežnici, da izgubi črno barvo, sicer ne boš dobil iz nje ga lepo rumenega voska.

Hubam - detelja.

M. H u m e k. — Ljubljana.

Kakor električna iskra, tako je švignila po vsem čebelarskem svetu beseda »hubam«. Danes ga menda ni čebelarskega lista na vsem svetu, ki bi ne pisal o tej »čudotvorni« rastlini in ne razmotrival vprašanja, kako in v kolikem obsegu bi se dala gojiti v tej ali oni pokrajini. Da je tudi ta novost iz Amerike, ni težko uganiti. Saj vemo kako Američani to reč znajo.

Pa kako hitro se je novica o čudoviti medunosnosti te rastline raznesla križem sveta! Leta 1916. je Hughes, profesor na kmetijskem preizkuševališču v državi Jowa v Severni Ameriki prvi opozoril na njo. Prvo seme je prišlo v promet šele 1920. leta. Danes je trgovina s tem semenom silno razpredena, ker se delajo poizkusi s hubam-deteljo po vsem svetu in v Ameriki so posejani z njo tisoči hek-

tarov. Kaj čuda torej, da se tudi v tej trgovini dogajajo razne nereelnosti in sleparije. Ameriški čebelarji so tako prevzeti od prvotnih uspehov, da ne manjka tudi med najuglednejšimi velečebelarji mož, ki brez dvoma pretiravajo te uspehe. Root n. pr. pravi: »Uverjen sem, da bo sama ta rastlina več pripomogla k temu, da se bo po zemlji cedil med in mleko, nego vse ostale rastline celega sveta.«

Kaj pa je »hubam«? Pravzaprav nič novega! Že iz napisa je razvidno, da se gre tu za neke vrste deteljo, katere najbližnji sorodniki rasto divji tudi po naših krajih. Po pustih grobljah, po suhih bregovih ob vodotokih in po raznih nerodovitnih mestih najdemo neko do metra visoko deteljo podobno rastlino z lesnatim, močno razraščnim stebлом in mnogimi razcvetji, ki nosijo majhne cvete v

precej dolgih češuljah, kakor n. pr. robinija (akacija). To je naša medena detelja (Melilotus).

Pri nas se nahajate dve vrsti, ki se na videz ločita med seboj edino po barvi cvetov. Najnavadnejša je rumena medena detelja (*Melilotus officinalis*); pa tudi bela (*Melilotus albus*) ni redka. Po drugih krajih srednje Evrope raste pa še več vrst medene detelje, ki so vse med seboj jako slične n. pr. visoka med. det. (*M. altissimus*), zobčasta (*M. dentatus*), malocvetna (*M. parviflorus*), vitka (*M. gracilis*), brazdata (*M. sulcatus*) in modra (*M. caeruleus*).

Hubam-detelja ni nič drugega nego bela medena detelja, ki se razlikuje od naše divje rastoče bele zvrsti samo v tem, da je enoletna, naša je pa dvoletna. Hubam je torej enoletna bela medena detelja, ki jo botaniški imenujejo *Melilotus albus annuus*.

Tudi hubam-detelja zraste na dobrem svetu in v ugodnih razmerah, zlasti ako je sejana dovolj redko, čez meter visoko. Na samem rastoče rastline se pa povspno včasih blizu do dveh metrov višave. Zato ji pravijo Nemci tudi orjaška medena detelja. Razna poročila omenjajo med drugim, da je ta rastlina glede na rast, višino in čas cvetja ter zoritev silno izpremenljiva, kakor ji baš ugaja podnebje, lega in zemlja.

V Ameriki sejejo hubam deteljo v jeseni med ozimino, kakor pri nas navadno deteljo, posebno med pšenico, oves, ječmen. Seje se pa lahko tudi spomladi med jaro žito ali tudi sama zase. Iz tega posnamemo, da hubam-detelja začne rasti in se razvijati šele po žetvi in da torej cvete precej ponzo na jesen. Saj tudi naši divje rastoči medeni detelji cvetete šele avgusta in septembra, rumena še pozneje.*

* Z g. Justinom sva dne 22. oktobra našla mimogrede na Prulah ob Gruberjevem prekopu rumeno medeno deteljo v najlepšem cvetju.

Da imajo čebele na cvetoči hubam-detelji izvrstno pašo, o tem ne bomo dvomili. Poročajo n. pr. da je v Ameriki nabralo 90 panjev na 54 hektarih obsegajoči njivi, ki je bila obsejana s to deteljo, 5000 kg medu. Na en panj je prišlo torej preko 55 kg. Tudi o tem ni nikakega dvoma, da bi ta rastlina pri nas ne uspevala. Raste in cvete v mnogo mrzlejših, pa tudi v neprimerno toplejših krajih. Apnena zemlja, kakor je pri nas izvečine povsod, bi ji posebno ugajala.

Bolj važno za nas pa je vprašanje, ali se bo ta detelja ob enem obnesla tudi kot krmilna rastlina za pridelovanje na veliko — in vprašanje, če bi bila boljša, nego katera druga deteljna rastlina, ki je pri nas splošno vpeljana, ker le edino v tem slučaju bi se dala sejati v tolikem obsegu, da bi imeli korist od nje tudi čebelarji:

Žal, da v tem oziru nimamo mnogo nade na kak večji uspeh. Kakor posnemamo iz uradnih poročil nekaterih drugih držav, nikjer niso še na jasnem, ali se bo mogla ta deteljna zvrst vpeljati in razširiti kot kmetijska rastlina v toliki meri, da bi tudi čebelarstvo imelo od nje kako korist. Celó ameriško poljedelsko ministertvo poroča v tem oziru, da za enkrat še ne more izreči končne sodbe o uporabnosti hubam-detelje kot kmetijske rastline, ker tozadevni poizkusi še niso zaključeni. Vendar pa so izkušeni ameriški kmetovalci mnenja, da bi bila ta rastlina jako dobra za zeleno gnojenje. Poročilo torej niti z besedico ne omenja kako se obnaša hubam kot zelena ali suha krma, kedaj se mora kositi, kolik je pridelok, kako ugaja živini itd.

Avstrijsko zvezno ministertvo za poljedelstvo pa poroča skoro doslovno takole: »Poizkusi s hubam-deteljo, ki jih je izvršil semenarski zavod na Dunaju, še niso zaključeni. Od raznih poizkusov se je doslej ugodno obnesel samo tisti na vrtni zemlji in z vrtnarsko obdelavo. Z ostalimi poizkusi so se dosegle zgolj borbene rastline. Toda tudi v slučaju, da bi se

ta detelja res začela sejati na veliko, bi čebelarji ne imeli od nje nikake koristi, ker bi se morala kositi pred cvetom, ako naj se uporablja za krmo, ker ima pozneje nek hud duh in preveč oleseni. Isto bi bilo v slučaju, da bi sejali hubam za gnojenje, ker bi ga morali podorati tudi že predno bi cvetel.«

Češki čebelarški list »Česky Včelař« piše v 9. letošnji številki o tem predmetu tudi jako nezaupno ter je istotako mnenja, da si od te rastline ne smemo preveč obetati, ker se najbrže ne bo dala vpeljati za splošno pridelovanje kot krmilna rastlina.

V Jugoslaviji — kolikor mi je znano — so le nekateri posamezniki poizkušali sejati hubam-deteljo na malo, zgolj v po-

učne namene, da bi jo spoznali, ker se je v prvi naglici mislilo, da je nekaj povsem novega in neznanega. Tekom minolega poletja se je začel zanimati za njo glavni odbor »Saveza jugoslovanskih čebelarških društev«, ki je naročil za posamezna društva večjo množino semena iz Amerike. Ko bo seme dospelo, se bo porazdelilo interesentom z navodilom kako naj izvršijo prve poizkuse. Za jesensko setev bo prišlo gotovo že prepozno, zato ga bo treba sejati rano spomladi med jari ječmen ali rež. Sejati se mora zelo redko, ker le v tem slučaju se rastline razvijejo popolnoma in povoljno cveto. V Ameriki računajo na 10 arov nekaj čez 1 kg semena.

Kilogram stane okoli 5 dolarjev.

Cene medu in bodoča čebelarška zadruga.

I. S a v s k i.

Glede cen medu se opaža v čebelarških krogih še pravcata zmeda. Z raznimi oglasi v časopisju, delajo čebelarji sami sebi konkurenco. Razni prekupci, medicarji itd., ki izkoriščajo našo desorganizacijo glede prodaje čebelnih proizvodov (medu in voska), pa si zadovoljivo manejo roke. Pa saj ni čuda! Pri tako brezmišelnih konkurencah, ki se kaže v objavljenih oglasih, še bolj pa v osebnih ponudbah, s katerimi se skušajo iznebiti nekateri čebelarji svojih čebelnih proizvodov, po sramotno nizkih cenah, si taki prekupčevalci prav lahko polnijo svoje nikdar polne mošnjičke. Cene, za katere ponujajo med nekateri čebelarji, so tako sramotno nizke, da mora biti pravega čebelarja sram, ko sliši o njih. Saj so mu dokaz, kako malo cenijo čebelarji svoj ter trud čebelic, kako malo se zavedajo vrednosti in važnosti medu kot zdravilo in izborno hranivo.

Nizke cene — včasih celo nižje od sladkorja, ki se še daleko ne more primerjati z vrednostjo medu — nam dalje dokazujejo, da se mnogo čebelarjev prav nič ne zaveda, kako dragocen pridelek je

čisti nepokvarjeni čebelni med. Slepe cene, za katere ponujajo taki nezavedneži svoje čebelne proizvode, so brezprimerna, da naravnost umazana konkurenca, napram čebelarjem, ki vedo ceniti vrednost medu in znajo preceniti stroške in trudapolno delo, ki je zvezano z racijonelnim negovanjem čebele.

Za naravnost slepo ceno (8 do 9 Din) so letos nekateri čebelarji prodajali svoje kranjiče znanemu ljubljanskemu medicarju, ki se je zbog te nizke cene sigurno moral vsakemu takemu prodajalcu smejati v pest. Pojdite sedaj k prekupcu kupit med ali pa vosek, pa boste slišali cene, po katerih bi imel prodajati vsak čebelar proizvode svojih ljubljenk! Tako pa spravijo ves dobiček v žep ne-čebelarji. Tej nezavednosti in umazani konkorenci v naših vrstah moramo napraviti konec. Naši so čebelni proizvodi, mi negujemo čebele in mi imamo stroške in trud z njimi, mi imamo tedaj edino pravo na morebitni dobiček, ki nam ga more donašati čebelarstvo. Zato moramo mi določevati cene čebelnim proizvodom in ne prekupci. V očigled tem našim hibam

je že skrajni čas, da se pravi čebelarji tudi predvsem glede prodaje čebelnih proizvodov postavijo na lastne noge, da bodo sami oddajali te proizvode neposredno konsumentom in ne potom raznih prekupecev, medičarjev itd., ki so doslej bogateli na njihov račun.

Kakovost letošnjega medu je izborna, zato tudi cena 30—35 Din, ki jo zahtevajo zanj pravi čebelarji pri nadrobni prodaji, ni pretirana, pač pa celo zelo nizka v primeri s cenami raznih drugih manj vrednih živil. To ceno bomo pri konsumentih, ki vedo ceniti vrednost pravega točenega medu, prav lahko dosegli, le vzbuditi se moramo nekoliko iz našega spanja ter napraviti v dnevnem časopisju še bolj pa v raznih gospodarskih in trgovskih revijah zadostno argumentirano in vsestransko podprto reklamo in vzbuditi zanimanje našega občinstva za zavživanje medu kot zdravilo in živilo, kajti ravno temeljita in smotrena reklama z navedbo virov kjer je dobiti zares pristen med, bo dala razmaha našemu čebelarstvu. In ravno reklame nam je do sedaj popolnoma nedostajalo. Tem bolj je tedaj pozdravljati tozadeven skelp na zadnjem občnem zboru! Želeti je le, da ne ostane le na papirju, marveč da glavni odbor čimpreje vse potrebno ukrene, da se sklep tudi jame izvrševati. Glavni odbor kot najvišja čebelarska instanca v Slovenji je v to predvsem poklican in naravnost dolžan napram včlanjenim čebelarjem.

Da preneha umazana, naravnost ogabna konkurenca na polju čebelnih proizvodov, je pa še bolj pozdravljati nadaljni sklep zadnjega občnega zbora, da se osnuje čebelarska zadruga. Potom zadruga pod spretnim vodstvom izkušenih, nesebičnih čebelarjev, se bomo šele do cela osamosvojili. Saj bo naloga zadruga predvsem vnovčevanje čebelnih proizvodov na domače konsumente in potom eksporta. Želeti je le, da se ta zadruga skoro

oživotvori. V pripravljeni odbor izvoljene čebelarje naj osrednji odbor, ako se to doslej še ni zgodilo, nemudoma skliče k posvetovanju. Le potom smotrenega združnega delovanja na čebelarskem polju nam bo mogoče, da se oprostimo spon, katere smo si s sodelovanjem raznih prekupecev naredili sami. Vsi proizvodi naše čebele naj se v bodoče zbirajo pri snujoči se zadrugi, nje naloga pa bodi vnovčevanje in reguliranje cen čebelnim proizvodom. Kako se bode ta cilj dosegel, bodi skrb upravnega odbora, ki si ga bomo izvolili čebelarji iz svojih vrst.

Z ustanovitvijo zadruga bodo — tako se je vsaj nadejati — ispodnešena tla naši medsebojni ne ravno čedni konkurenci, pa tudi gospodje medičarji in drugi prekupeci se bodo morali obrisati za mastni dobiček, ki ga sedaj zanjejo od mnogih naših še neukih čebelarjev, ki jim dovažajo cele vozove kranjčev za slepo ceno v trganje.

Ker je — hvala Bogu — med našimi čebelarji opažati vsestransko stremljenje za napredkom v čebelarskem gospodarstvu, katero more pri sedanjih težkih življenjskih prilikah marsikomu nuditi precejšen vir dohodkov, je upati, da se bo velika večina naših naprednih čebelarjev z veseljem včlanila pri bodoči zadrugi, zlasti še, ker je pričakovati, da bomo potom zadruga čebelne proizvode laže in za višjo ceno vnovčevali nego doslej, ko je bil marsikdo zbog svojih gmotnih razmer večkrat skoro prisiljen prodati proizvode svojih ljubljensk za naravnost smešno ceno.

*

Op. ured. Gosp. dopisnik nam pošteno bere levite. Pa ima tudi vsaj teoretično popolnoma prav. V praksi je pa stvar malo drugačna. Prvič je mnogo čebelarjev, ki niso organizirani. Ti se prav nič ne menijo za naš glas, ker ga ne slišijo. Drugič je pa tudi med organiziranimi čebelarji mnogo takih, ki ne morejo čakati, kakor g. Savski misli! Rešitev je samo v zadrugi in v obširni reklami.

Hud čebelni sovražnik.

P. Riedl — Podkraj pri Pliberku.

Mnogo čebelnih sovražnikov so že zapisali naši čebelarji v črne bukve. Med njimi so gotovo oni večji, ki uničijo več čebel in naša dolžnost je, posvetiti baš takim večjo pozornost in jim napovedati neizprosen boj. Od prve tretjine maja meseca do nekako srede septembra obletava naše sadne vrtove siva ptica, po trebuhu umazano bela s temnim na koncu malo zakrivljenim kljunom v velikosti ščinkovca. Po njenem zateglem kriku siii-ček in po tem, da pride in gre z velikim srakoperjem, sodim, da je to srakoper manjše vrste.* Opazujte enkrat tega nikdar sitega požeruha pri njegovem poslu! Hrani se skoro izključeno od samih čebel, najrajše se vsede na kakšen drog ali suho vejo blizu čebelnjaka, od tam se poganja za čebelami, jih lovi in hrusta v zraku. Zlasti dobro mu je tedaj, ko sadno drevje cvete. Takrat pleše po cvetih in neovirano vrši svoj roparski posel. Za drug mrčes se ne briga razen tedaj, ako ni čebel. Gnezdi najraje na sadnem drevesu, tik pri deblu ali na kakšni močni veji in v rogovili, včasih pa tudi v kak-

šnem poslopju in sicer na zidovih pri strehi in na tramovih. Mladičev ima 4—6, jajca pa umazano belo in rujavo kasta. Opazoval sem ga posebno zjutraj večkrat, ko je požrl v bori četrť uri nad 20 čebel. V želodcu mladičev sem našel samo kosce čebel. Ker se je ta ptič posebno v zadnjih letih močno namnožil, je dolžnost vsakega čebelarja, da mu napove spomladi, ko se prikaže, neizprosen boj. Uniči naj se mu gnezdo povsod, kjer se zapazi. Ker pa izmetava tudi ta ptič našim pevcem (sinici i. dr.) mladiče, naj mu tudi sadjarji pokažejo pest.

* Pri nas gnezdiijo štirje srakoperji: veliki srakoper (*Lanius excubitor*), drozgove velikosti, po hrbtu siv, po temenu, grlu in trebuhu bel; sivi srakoper (*L. minor*) je prvemu podoben, pa je manjši in ima črno teme; rdečeglavi srakoper (*L. senator*) je zgoraj črn z rdečerjavim tilnikom, spodaj bel; rjavi srakoper (*L. collurio*) je rjav, glava siva, prsa rdečkasta; preko oči nima črnih pramen. Po mojem mnenju vam dela škodo sivi srakoper, ki je pri nas zelo razširjen.

To in ono.

Jos. Kosi. — Celje.

Melisa (*Melissa officinalis*) o kateri je bil govor v 8. številki. »Slovenskega Čebelarja«, se priporoča v različnih zdravniških knjigah kot uspešno sredstvo proti živčnim in tem sorodnim boleznim, kakor melanhoniji, hipohondriji, hysteriji itd. Tudi župnik Kneipp v svoji knjigi je ni pozabil. Največjo slavo pa ji menda pojeta Oertel-Bauer v svoji knjigi »Heilpflanzen-Taschenbuch«.

Menda ravno radi tega ljubijo tudi čebele duh te rastline, ker upliva zelo pomirljivo na nje posebno v splošni razburjenosti ob času rojenja.

Imam jo na vrtu že blizu dvajset let, menda od kar sem si vrt uredil ter jo rabim vobče pri ogrebanju rojev. Ako upo-

rabim kak novi panj, odgrnem vedno njegovo notranjost z meliso in čebele gredo zelo radé vanj. Tudi škatljo, v katero ogrenem roj, natarem z meliso. Ako mi sede roj med kake veje, kjer mu ne morem lahko do živega, mi je treba škatljo samo povezniti od zgoraj nad roj in čebele zlezejo same v njo.

*

Ko smo letos koncem septembra z nekaterimi tovariši trgali med kmeti kranjiče in pobirali suhe čebele, smo zopet imeli priliko prepričati se o jako slabem čebelarstvu na deželi.

Našli smo enega samega čebelarja — dvainosemdesetletnega starca, ki že čez štirideset let čebelari — s prav lepimi če-

belami in naravnost krasnim uspehom. Podrli smo osem kranjičev in iz njih narezali toliko z medom popolnoma zalitih satov, da je možakar napolnil v kleti precej veliko kad do vrha. Bilo ga je gotovo čez sto kilogramov.

Da je bil starček pri tem prav veselega obraza, si vsak lahko predstavlja. Mož pa je v čebelarstvu tudi dokaj razumen in ravno to in pa dejstvo, da ima večje in dobro izdelane kranjiče, ga je privedlo do tako dobrega uspeha. Vse drugo pa je bila bolj ali manj sama beračija. Majhni panjiči, ki so rojili tri, štiri do petkrat, zaradi tega slabiči, brezmatičnost, ropanje in končno panji mesto s čebelami, z veččami obljudeni. Pri lastnikih takega čebelarstva pa brezmejna nevednost.

Z dobrimi nasveti se pri takih ljudeh le malo kedaj kaj doseže.

So v občē nezaupljivi ter si domišljajo, da sami vse najboljše razumejo. Takim ljudem se pač ne da pomagati.

*

Opazil sem letos pri čebelah izredno ušivost. Posebno matice so zelo ušive in menda niti ene nisem videl, ki bi bila popolnoma brez uši.

Tudi gnilobo sem zasledil v celjski okolici, zlo, ki ga še do sedaj tukaj nismo poznali. Za sedaj sem okužene družine uničil in lastnikom dal potrebna navodila, v naprej pa bo treba zelo odprtih oči. To bi priporočal sploh vsem umnim čebelarjem naše okolice, da se bolezen ne razširi. O tem bomo podrobno govorili pri letošnjem občnem zboru.

Opazovalne postaje.

Jos. Verbič. — Ljubljana.

V septembru 1923 je medila ajda kakor vedno samo prvi teden. Mnogo ni ni izdala, četudi je bila še štirinajst dni v najlepšem cvetju. Da je donos odvisen od vremena več zaporednih dni, nam kaže slučaj, da so nekateri poročevalci saznali dviganje tehtnice le 3. tega meseca, drugi pa ravno ta dan najboljši donos. Omenjeni dan je bil zelo topel, napol jasen, ponekod je celo pršilo, brezvetern ali z rahlim jugozapadnikom. Prejšnji dan je bil glede vremena popolnoma enak temu, a ker je sledil dnevu s hudimi nalivi, je bil brez donosa.

Upad teže je bil velik. Imel je mnogo vzrokov. Med je zorel in izhlapeval vodo. Čebele so izletavale, iskale paše in onemogle ostale zunaj; mnogo jih je pokončalo neugodno vreme. Nekateri panji so šele sedaj izmetali frote in trotovsko zalego.

Roparice, ki bi napravile škodo, se ta mesec niso pojavile.

Uspeh ajdove paše v celoti je bil raz-

ličen. Gibal se je od 2 do 20 kg od panja. V Ljubljani smo dobili po 2 kg, v Mostah pri Ljubljani po 6 kg, v Rožnem dolu (iz paše v Mirni peči) po 11 kg, v Vržeju po 15—20 kg. Iz nekaterih poročil se ne da natančno sklepati koliko dobička je dala ajda; mnoga so tudi nejasna. Iz Škofje Loke se naznanja, da je ajda storila svoje. V Spod. Ložnici je bila letina slabejša nego lani in ljudstva so opešala. V Tuhinju ajda ni dala dovolj za zimsko zalogo. Na Vrhniki združujejo in krmijo za zimo. V Litiji je bila črna in siva ajda »za nič«. Dišala je, a medu ni dala.

Ljubljanski medarji so za blago iz kranjičev plačevali neverjetno nizke cene. Kdor ga ni hotel dati po 30 K, moral ga je zopet odpeljati domov. Poleg drugih tudi to dejstvo kriči po ustanovitvi čebelarske zadruge.

*

Gg. poročevalce nujno prosimo, da vpošljejo mesečna poročila vsaj do 15. vsakega meseca.

Mesečni pregled za september 1923.

K r a j (z morskó višino)	Označba opazovanega panja	P a n j e n a t e ž i						T o p l i n a z r a k a			D n i j e b i l o										
		p r i d o b i l v			z g u b i l v			v m e s e c u č i s t i h d k g		največ pridobil	najvišja	najnižja	srednja mesečna	izletnih	deževnih	s snegom	oblačnih	pol jasnih	jasnih	vetrovnih	
		1.	2.	3.	1.	2.	3.	pri-	po-	kg	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
		mesečni tretjini dkg						dobil	rabil	dne	kg	kg	kg	kg	kg	kg	kg	kg	kg	kg	kg
Ljubljana (305 m)	A.-Ž.	30	—	—	160	120	70	—	250	30	3	+27	+5	+15.8	26	8	—	7	11	12	6
Vič pri Ljubljani (298 m)	A.-Ž.	60	—	—	370	290	90	—	690	60	3	+25	+6	+15.2	23	9	—	8	7	15	4
Moste pri Ljubljani (298 m)	A.-Ž.	170	—	—	290	205	105	—	430	90	3	+25	+7	+16	28	10	—	4	18	8	13
Krtina pri Dobu (305 m)	A.-Ž.	65	—	—	140	105	55	—	235	60	3	+25	+5	+13.6	28	10	—	4	15	11	11
Zg. Tuhinjski (568 m)	A.-Ž.	180	30	—	140	160	30	—	120	100	3	+22	+3	+12	—	5	—	7	9	7	3
Škofja Loka (349 m)	A.-Ž.	20	—	—	310	175	38	—	493	20	3	+22	+5	+14	22	8	—	7	12	11	12
Javorje (700 m)	A.-Ž.	340	30	—	70	120	50	230	—	110	1	+21	+5	+13.4	25	10	—	7	15	8	18
Vrhnik (293 m)†	A.-Ž.	—	—	—	130	90	—	—	220	—	—	+24	+9	—	15	6	—	10	4	10	4
Cerknica pri Rakeku (460 m)	A.-Ž.	10	20	15	60	—	20	—	35	20	14	+23	+6	+14.2	27	7	—	5	9	16	13
Sv. Gregor p. Ortneku (736 m)	A.-Ž.	16	10	—	40	88	90	—	192	10	13	+23	+5	+13.8	30	10	—	3	13	14	17
Struge p. Dobropoljah (416 m)	A.-Ž.	—	—	—	80	65	105	—	250	—	—	+25	+3	+13.6	26	7	—	18	4	8	16
Novo mesto (180 m)	A.-Ž.	520	60	—	220	185	115	60	—	190	3	+27	+6	+17.1	27	8	—	4	13	13	5
Rožni dol p. Semiču (376 m)	A.-Ž.	80	—	—	155	70	50	—	195	40	6	+27	+3	+15	24	6	—	5	16	9	14
Sv. Peter p. Mariboru (210 m)	svoj panj	163	—	—	59	26	35	—	17	37	2	+29	+6	+17.7	30	7	—	5	3	22	6
Formin p. Moškancih (211 m)	dunajski	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sv. Lovrenc na Poh. (442 m)	dunajski	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ojstrica nad Dravogr. (981 m)	amer.	10	—	—	90	150	110	—	340	10	3	+18	+2	+10	22	9	—	6	13	11	20
Sv. Duh na Ostr. vrhu (536 m)	dunajski	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+24	+5	+14	29	8	1	4	18	8	12
Orehova vas p. Mariboru	Gerstung	60	—	—	180	120	30	—	270	40	3	+23	+1	+17.8	26	9	—	11	13	6	16
Vrže pri Ljutomeru (176 m)	A.-Ž.	110	10	—	440	300	115	—	735	50	10	+25	+4	+15.3	28	9	—	6	9	15	14
Sp. Ložnica p. Žalcu (252 m)††	A.-Ž.	—	—	—	—	175	40	—	215	—	—	+20	+5	+17.5	11	4	—	6	5	10	16
Litija (230 m)	A.-Ž.	—	—	—	—	—	—	—	165	—	—	+32	+6	+21	22	8	—	8	1	21	8
Polhov gradec (397 m)	A.-Ž.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+26	+4	+14.4	23	9	—	1	7	12	13

†) Samo za prve dve tretjini meseca. ††) Samo za zadnji dve tretjini meseca.

Vesti iz podružnic.

Čebelarica podružnica za Celje in okolico priredi svoj redni občni zbor v nedeljo dne **11. novembra** ob 2. uri popoldne v gostilni gospoda Fran Sodina (prej Štefan Koželj) na Bukovžlaku pri Teharjih z običajnim dnevnim redom. Pri slučajnostih bode govoril g. Kosi o čebelni gnilobi in nje opasnosti za celjsko okolico. K obilni udeležbi vabi odbor.

Čebelarica podružnica v Rog. Slatini je priredila dne 30. sept. 1923 v prostorih hotela »Pošta« veselico »Vinsko trgatav«. Prostorji so bili z vsakovrstnim zelenjem čedno okrašeni in tudi grozdja ni primanjkovalo. Vlogo župana pri občinskem razsodišču je prevzel Tone Stefanioza, učitelj in vnet čebelar pri Sv. Florijanu tik Rogateca, a kot votanta pa sta prisostvovala člana Krištof Spaniček in Vinko Plementaš. Blagajnik Jože Kert pa je imel tudi precej posla z blagajno. — V začetku veselice je župan Stefanioza navzočemu občinstvu v kratkem pojasnil pomen pridelitve, nakar so viničarke pričele vinsko trgatav v vinogradu, za ta namen pripravljene. Po končani trgatvi se je pridelek na licu mesta stiskal in mošt ponudil občinstvu. Županu Tone Stefaniozu izreka pripravljani odbor tem potem za izvrstno vršenje vloge in zabavo občinstva najprijaznejšo zahvalo. Tudi ostalim članom, zlasti pa iz občine Kostivnica, najlepša zahvala za prispevanje grozdja k zgoraj navedeni veselici. Čebelarji podružnice, le zmiraj tako junaško naprej za dobrobit čebelarstva, kajti v slogi je moč. V mesecu decembru 1923 se vrši občno zborovanje podružnice in se člani že sedaj opominjajo, da se zborovanja ne samo polnoštevilno udeležijo, temveč da pripeljejo tudi prijatelje čebelarstva s seboj. Pri tem zborovanju se bode tudi sklepalo o prodaji medu članov v prihodnjem letu in je toraj udeležba obvezna. Dan in kraj zborovanja se bode v prihodnjem Čebelarju razglasil in se posebna vabila ne bodo razpošiljala. Toraj si naj vsak član dotični dan natanko zabeleži, da ne bode zopet nepotrebne nespozumljenja.

Predsednik.

Čebelarica podružnica Prvenci p. Moškanjci naznanja žalostno vest, da je dne 16. septembra t. l. zaspal v Gospodu njen več-

letni član in odbornik Jurij Subec iz Formina. Ker mu je v njegovih mladih letih umrl oče, — ki je bil svoječasno imeniten čebelar, takorekoč pionir na polju naprednega čebelarstva v ptujskem okraju — je sam moral nadalje čebelariti in obenem tudi voditi čebelarico opazovalnico. Bil je vzor čebelarja, blag, nesebičen, tihega značaja in bogatih izkušenj. Rad je pomagal svojemu bližnjemu z nasvetom ali pa tudi dejanski. V svetovni vojni si je nakopal neozdravljivo prsno bolezen in je zadnji čas — dasi ravno že močno bolan — bil še večkrat vesel s svojimi tovariši čebelarji, ki so ga hodili obiskovat. Bolečine je vdan prenašal do konca, ko ga je Bog poklical v boljše življenje. Njegovim sorodnikom iskreno sožalje in slava njegovemu spominu.

Iz Poljanske doline. Čebelarica podružnica za Poljansko dolino je priredila v nedeljo 23. sept. pri čebelnjaku g. Slavko Grošelja v Dobju predavanje, katerega se je udeležilo razmeroma lepo število čebelarjev. Gosp. potovalni učitelj J. Okorn iz Ljubljane je natančno pojasnjeval in tudi praktično pokazal, kako se imajo pravilno izvršiti najvažnejša čebelarica jesenska opravila. Za njegova temeljita izvajaanja se mu v imenu podružnice ponovno najiskrenejše zahvaljujemo. — Takoj naslednji dan, 24. sept. je zadela našo čeb. podružnico težka izguba. Zatisnil je za vedno svoje trudne oči starosta poljanskih čebelarjev Ignacij Vehar. Dosegel je visoko starost 80 let. Čebelaril je z malimi presledki nad 60 let. V prejšnjih letih je pridno kupoval plemenjake in roje po vsej naši dolini ter jih prodajal čebelarim trgovcem na Gorenjsko, zadnja leta pa je oskrboval in negoval z vso ljubeznijo čebele v dveh velikih čebelnjakih v strmem bregu »Pod skalo«. Vsi mlajši čebelarji iz bližnje okolice smo bili njegovi učenci in kdo ni občudoval njegove neverjetne živahnosti, spretnosti in ročnosti pri vseh čebelaricah opravilih, ki jo je ohranil do zadnjega, dokler ga težka bolezen ni priklenila na posteljo. Še je pričel letos z vžimovanjem čebel, a ni mu bilo več usojeno dokončati tega posla. Dasiravno se pokojni Nace ni popolnoma strinjal z najnovejšim modernim načinom čebelarstva, vendar je bil umen in dober čebelar ter do konca zvest član podružnice. Počivaj v miru, dragi prijatelj in tovariš! — Letošnja

čebelarstva letina je bila slaba in zlasti čebelarji, ki imajo le kranjčice nikakor niso prišli na svoj račun; varale so zlasti nade, ki so jih stavili na jesen. Mnogo manj prižob pa čujemo od onih čebelarjev, ki čebe-

larijo v A.-Ž. panjovih in zato ni čuda, da se tudi v naši dolini množe vedno bolj vrste pristašev modernega čebelarstva.

F. G.

Drobiž.

V pojasnilo. V 9. številki dunajskega »Bienen-Vatra« je priobčil g. Kovačič o čebelarstvu v Sloveniji poročilo, ki je v svojih trditvah netočno in krivično, deloma pa tudi tendencijsko. Naj nam torej g. Kovačič ne zameri, ako njegova izvajanja nekoliko popravimo.

V začetku svojega dopisa pravi, da je Čebelar. društvo za Slovenijo minulo leto praznovalo svojo desetletnico. Smatramo, da je to tiskovna napaka, ker si ne moremo misliti, da bi g. Kovačič kot slovenski čebelar ne vedel, da deluje naše čebelarstvo društvo že 26. leto in da je tedaj slavilo lansko leto svojo petindvajsetletnico. Bolj čudno pa je, odkod ima g. poročevalec svoje informacije, da se povspne do neosnovane trditve, češ, da v Sloveniji »o kakem pospeševanju čebelarstva od strani države s podporami ali prirejanjem poučnih tečajev ne more biti točasno govora«. Nasprotno je pa res! Že iz letošnjega poročila o običnem zobru vsakdo lahko posname, da sedanja državna uprava za čebelarstvo sorazmerno vendarle precej žrtvuje. Saj vzdržuje dva potovalna učitelja za čebelarstvo, ki sta samo v tekočem letu priredila 21 čebelarških tečajev in 43 predavanj. Vrh tega daje država društvu sicer skromno, ali vendar redno letno podporo. Še posebej je pa dala za prireditve razstave 25000 Din. Tudi sicer moramo priznati, da se poljedelsko ministrstvo živo zanima za čebelarstvo, ker hoče ustanoviti baš v Sloveniji čebelarstvo šolo in je v to svrhu izplačalo že 35000 Din. Poročevalec tudi nič ne ve, da se je po prvotni inicijativi slovenskih čebelarjev osnovala zveza jugoslovanskih čebelarških društev (Savez jugoslovanskih čebelarških društev), ki je priredil že dva kongresa (minulo leto v Ljubljani, letos pa v Sarajevu) in ki obeta, ko se razvije, da postane trden temelj jugoslovanskih čebelarških organizacij.

Kar se tiče opazk glede »prekomerne« reklame, ki jo baje dela naše društvo za A.-Ž. panj že nad deset let, bi g. Kovačiča samo prosili, da bi nam povedal kje in na kakšen način dela društvo tako strašno re-

klamo. Če prebere mesečna navodila zadnjih 10 letnikov »Sloven. Čebelarja« in hoče biti pravičen in objektiven, mora priznati, da ni res kar trdi v dopisu, češ »da je slovenski čebelarški list in »mesečna dela v čebelnjaku« umerjena samo za A.-Ž. panj.« Res pa je, da društvo brez vsake reklame podpira in popolnoma opravičeno pospešuje širjenje tega panja, ker se je skoro povsod dobro obnesel in dela sam zase dovolj reklame. Kako je vendar to, da bi Slovenci ne smeli imeti enotnega panja in da bi društvo ne smelo podpirati tega stremljenja, ki je za uspešno čebelarjenje tako važno in priznано po vsem svetu! Tudi to ne drži, da bi se najrahljša kritika o panju zavračala s »hudimi besedami«, ker tudi vsi zagovorniki A.-Ž. panja priznavajo, da ima svoje hibe, kakor vsako človeško delo. Vse, kar se je pa pisalo o donosu v A.-Ž., je gola istina, ker so dotični poročevalci popolnoma verodostojni. Zato ni na mestu, ko očita g. poročevalec dopisnikom »čebelarstvo latinščino«. Ako smo pisali, da je dosegel ta ali oni čebelar tu ali tam v izrednem slučaju 40 ali celo 80 kg letnega donosa, smo vedno povdarjali, da je to dosegel le kak posameznik in panj, ne pa da bi bil to povprečni letni donos. Tudi mi namreč dobro vemo, da panj ne izloča medu, ampak rastlinje ob ugodnem vremenu.

A.-Ž. panj tudi na dunajski čebelarški šoli odbró poznajo in vedo, da se da plodišče z ločilno desko prav lahko zožiti, če treba. Istotako se pri tej uredbi lahko uporablja navpična matična rešetka.

V svojem poročilu pravi g. poročevalec dalje, da se morajo roji vsajati na cele satnice, ker sicer je mnogo trotovine. Ali je v drugih panjih, ki imajo tako ali pa še večjo mero, drugače? Tudi prevešanje se ne izvršuje vedno tako kakor se trdi v poročilu. Zlasti bi bilo povdarjati, da prazno plodišče izpolni s satnicami samo začetnik, dokler nima izdelanega satja; pozneje, ko je obrat v tiru, se pa dela izvečine s satjem. Satnic potrebujemo le toliko, kolikor se vsako leto izloči slabega satja.

Končno bi bilo bolje, ko bi bili zamolčali opazko, češ, da je prebivalstvo preveč udano alkoholizmu in da se zaradi tega ne more razviti potreba po plemenitih užitkih — torej po uživanju medu. Kaj bi pljuvali sami in svojo skledo! Saj imamo dovolj sovražnikov, ki nas pred svetom črnijo — največkrat celo po krivici. **M. H.**

Umril je v Pungertu pri Škofji Loki v visoki starosti slikar **I. Benedik** p. d. Mešovč. Pokojnik je bil v čebelarških krogih dobro znan po svojih izvirnih slikah, katerih je tekom let gorenjskim čebelarjem veliko naslikal. Svetila mu večna luč!

Slike na panje! Naši starinski čebelnjaki so bili po svoji zunanosti zelo lični in vablivi. Končnice so se odlikovale po jako originalnih, največkrat hudomušnih slikah, ki so jih naslikali kmetiški slikarji-samouki. Z opustitvijo so naši kmetiški domovi precej izgubili na svojem narodnem značaju. Da se pa to zopet uvede in naši moderni čebelnjaki z A.-Ž. panji zopet poživijo, je sklenila Belokranjska podružnica »Probude« pričetni z izdelovanjem slik za A.-Ž. panje. Prva reklamna serija bo iz 4 sličic. Večje naročilo bi znižalo stroške. Slike bodo na impregnirani lepenki — proti mokroti in solčni žegi popolnoma odporne. Nadaljne serije bodo naslikane po nošah iz raznih krajev naše domovine in pa po smešnih prizorih, posnetih po starinskih končnicah. Opozarjamo na to zlasti mizarje in podjetja, ki razstavljajo kompletne čebelnjake. Prvo serijo bomo razstavili na več krajih, ko bode gotova. Sprejemamo pa tudi naročila za slikanje končnic po naročilu že sedaj. »Probuda« — Črnomelj.

Moderna uporaba medu. O koristi in uporabi medu se je že mnogo pisalo. Vendar bo pa marsikoga zanimalo nekaj prav novega, originalnega, modernega o uporabi medu. Pred leti je prišel v neko slaščičarno v Trstu čedno oblečen mož s cilindrom na glavi. V izložbi je videl, da se v tej trgovini prodaja prav lep med v steklenicah po 5 kg. Eno tako steklenico medu hoče kupiti. Trgovec mu brž razpostavi več steklenic raznobarnega medu. Tujec pa pravi, da ne kupi medu v steklenici, ampak naj mu 5 kg naliže v cilindar, ker gre za neko stavo. Trgovec nič hudega sluteč, mu ustreže in natehta v cilindar 5 kg medu, ki ga je tujec zbral. Tujec mu da velik bankovec. Ko gre trgovec k blagajni, da bi zmenjal bankovec in vrnil, kar je bilo odveč, porabi tujec ta trenutek ter povezne cilindar z medom trgovcu na glavo,

odpre hitro predal, pograbi denarja kolikor more in zbeži. Trgovec se je moral dolgo časa ukvarjati, predno je spravil cilindar z glave. Opeharjen je bil za med, oropan precej denarja, tatu pa ni več videl.

Izboljšanje čebelne paše. Kolikor bolj racionelno in kolikor več se zemlje obdeluje, toliko bolj se krči paša za čebele. Dokler je bilo dosti zemlje neobdelane, je bila tudi paša boljša. Treba je toraj čebelarjem skrbeti, da se ta izguba poravnava. Priporočamo jim toraj, da sade ob vodah in gozdnih obronkih vrbe in akacije ali robinije. Vrba daje spomladi prva med in dosti cvetnega prahu, kar je za razvitek čebelne družine najbolj potrebno. Robinija pa daje mnogo izvrstnega medu. Zadolvoljna je v vsako zemljo in njene korenine vežejo po bregovih, da se ne vdira in ruši. Čim bolj pusta je zemlja, tem rajše cvetlice na njej mede. Za meje naj sade divjo rožo in razna trnjeva grmičevja, katera močno cveto, na polju pa inkarnatko (rudečo deteljo), facelijo, esparzeto.

Temnega ali rujavega medu marsikdo ne kupi rad, ker meni, da ni tako dober kakor svetel ali da je celo ponarejen. Tukaj je treba pouka. Ljudem je treba povedati, da je tak gozdni med, katerega so čebele nabrale na jelki, smreki, lipi, najboljše vrste, ker ima v sebi največ zdravilnih snovi. Pri kupčiji z medom je bolj gledati na kakovost in vsebino medu, kakor na lepo barvo. Tako je n. pr. med z jelke za uživanje izvrsten, ker ima v sebi komaj 16 odstotkov vode, med tem ko ima cvetlični med 18—20 odstotkov vode. Za čebele pa tak med ni tako pripraven in lahko povzroči grižo, ako bi čebele samo na takem medu prezimovali. Ako pa čebelar nima drugega medu, naj pusti tudi tak med v panju, vendar pa naj v jeseni da čebelam 1 ali 2 kg sladkorja, da pride na en liter vode en kilogram sladkorja in pridene naj en gram citronine kisline. S tem bodo čebele shajale do januarja ali februarja. Do tedaj bo že prišel kak izletni dan.

Sloveči nemški čebelarški strokovnjak profesor dr. Enoch Zander, vodja čebelarškega zavoda v Erlangenu, praznuje letos svojo petdesetletnico. — Jubilant je tudi v naših čebelarških krogih po svojih spisih dobro znan. Uspehi njegovih znanstvenih raziskovanj in praktičnih izkušenj so močno vplivali na razvoj našega modernega čebelarstva. — Na mnoga leta!

Čin sabotaze se je po dobljenih informacijah izvršil nad čebelami, ki so bile pripravljene v pašo v ljubljanski okolici in sicer na ta način, da je neznan zlikovec panjem zamašil žrela, ki so ostala par dni zaprta. Posledice za dotičnega čebelarja niso bile razveseljive. Čebele mrtve, zaradi vročine, ki so jo zaprte čebele razvile, pa je nanošeni med kot pravcata povodenj preplaval panj. Ko je kmetič, kateremu so bile čebele izročene v varstvo, opozorjen, da imajo panji zamašena žrela, panje odprl, je pričel med teči skozi žrela iz panjev. Da so čebele iz drugih čebeljakov z vso silo pritisnile na mrličje, je samo ob sebi umevno. Dasi moramo vsi čebelarji brez izjeme obsojati najostreje taka in podobna dejanja in želiti, da dobi krivec zaslužen kaznen, vendar smatramo pri tej priliki za našo dolžnost, da vse naše čebelarje, zlasti pa one, ki so navezani na prevažanje v pašo, opozorimo na vzroke, ki so dali povod vse obsodbe vrednemu dejanju.

Po naših informacijah je čin sabotaze zadel nekega vrhniškega čebelarja. Splošno znano je — vsaj večini čebelarjev iz ostalega okoliša okrog Ljubljane — da ravno vrhniški čebelarji niso preveč tenkovestni pri prevažanju svojih zelo številnih panjev v razna pasišča. Pri prepeljavanju v pašo se vsaj — tako se glase splošne pritožbe — nekateri vrhniški čebelarji prav malo ali celo nič ne ozirajo na temeljna načela, ki smo jih objavili v zadnji številki »Slov. Čebelarja« v članku »Prevažanje v pašo«. Ta načela, ki bi jih moral vsak prevaževalec upoštevati in se po njih ravnati, se glase: 1. prevažaj v res samo dobra in izdatna pasišča, 2. v pasišča prepeljani panji naj se pridno in pametno porazdele in 3. v pašo prepeljane čebele morajo biti zdrave. Opozarjamo ponovno naše čebelarje-prevaževalce, da se v bodoče ravnajo po teh načelih. Potem se jim ni bati, da bi jim čebelarji, naseljeni v okolišu pasišč, delali težave in neprilike pri prevažanju, tem manj pa še, da bi se dogodila taka zločinska dejanja nad čebelami prepeljanimi v pašo, kakor je ravno opisani. Kakor je razvidno iz nadaljnjih informacij, vlada tudi v tem slučaju že nekaj let sem med čebelarji-domačini dotičnega pasišča, splošna nejevolja nad prevaževalci ravno zaradi tega, ker pasišče komaj zadostuje domačim čebelarjem. Kljub temu se pa vsako leto prepelje v pasišče veliko število panjev. Bojda so bili prevaževalci letos celo anonimno pozvani, naj ne vozijo svojih čebel v dotični

okoliš, ker nastanejo pri takem ravnanju za obe strani škodljive posledice: panji brez medu in ko se bliža paša h koncu: vsestransko ropanje. Ker tega opozorila menda niso vpoštevali, se je zgodil omenjeni vsega obsojaja vredni čin sabotaze.

»Čebelni med, točen, zajamčeno pristen lastni izdelek« po K 100 odda v vsaki množini ... tako se je glasil inserat, ki je bil pred nedavnim časom objavljen v slovenskem dnevnem časopisju. Inserat je vsakakor dovtipen, še bolj pa dvoumen. Hm! Lastni izdelek... v vsaki množini... po K 100. Kdo pravih čebelarjev se ne bi zabaval! Dasi naši čebelarji slove kot veseli, zabavni, postrežljivi, vljudni in bogsigavedi s kakimi dobrimi lastnostmi oblagodarjeni ljudje, takih zabavnih dovtipov kot je zgoraj navedeni si pa kljub svoji dobrosrčnosti ne dovoljujejo napram občinstvu, ki si želi kupiti pristen čebelni med. Pravi čebelar namreč medu lastnega izdelka sploh ne pozna, pa tudi njegove ljubljenske mu medu ne nosijo toliko, da bi ga mogel oddajati v vsaki množini, in ker ve ceniti vrednost pristnega čebelnega medu kot zdravilno in hranilno sredstvo, mu temu tudi primerno postavi ceno. Kolikor je znano, je sedanja cena pristnemu točenemu medu 130—140 K za kg, ki je v primeri z drugimi živili zelo nizka, mnogo prenizka pa celo v primeri z medom lastnega izdelka, ki se za ceno K 100 ponuja občinstvu.

X. Y.

Raznašanje čebelne kuge. Čebele so podvržene raznim boleznim, najhujša je gniloba, ki napade čebelne ličinke in kmalu vniči ne le en panj, ampak vse, kar jih je v čebelnjaku in se lahko razširi tudi na sosedne čebeljake. Tudi odrasle čebele imajo mnogo sovražnikov. Nosema — brezletnost — v pomladi včasih silno oslabi panjove. Ta bolezen se posebno občuti pri sadjarstvu, ker napade čebele najraje v pomladi v aprilu in maju, ko je drevje v cvetju. Dr. Zander nam podaja v tej zadevi nekatera vsega uvaževanja vredna navdila. Njegove misli so: Proti okuženju čebel bi vtegnil pomagati dober in strog zakon. Pred vsem pa se morajo privaditi čebelarji na popolnoma drugačno čebelarjenje. Čebelne bolezni so postale splošno nevarne še le v novjšem času. Sicer so bile čebele tudi v prejšnjih časih podvržene raznim boleznim, ali te se niso mogle tako širiti, ker je bilo čebelarjenje drugačno in kupčija s čebelami bolj skromna. Dokler se je splošno čebelarilo v slamnatih panjih

kjer je bilo satovje trdno in nepremakljivo vzdano — kakor n. pr. pri naših kranjskih, se kuga ni tako lahko prenesla iz panja v panj. Satovje se je moralo s silo izrezati iz panjev. Potem se je moralo popolnoma zmečkati in iztisniti iz njega med. Nazadnje se je pretopilo. Satje iz enega panja se je redkokdaj rabilo v drugem. Kužne bolezni so se mogle prenašati le s pitanjem okuženega medu. To se je popolnoma izpremenilo, ko so čebelarji v sredi minulega stoletja pričeli čebelariti s premakljivim satovjem. Da se dobi med iz satovja, ga ni treba več vničevati. Izdelane sate čebelar lahko leta in leta uporabljajo, in čebelam prihrani mnogo dela in medu. Točilo med iz satja prav lepo izmeče in satje ostane nepokvarjeno. To še ni nič hudega in nevarnega. Najhujše je to, da čebelarji nepremišljeno uporabljajo satje brez izbire za vse panje, ki imajo enako mero in ne samo v tistih, v katerih je bilo izdelano. Dokler so vsi panji zdravi, seveda ni to nič hudega; ali večkrat se zgodi — tudi brez vednosti čebelarja, — da katera družina zboli in tako s splošno uporabo satja zanesemo bolezen tudi v zdrave panje. Tej nevarnosti se izognemo, ako se navadimo na to, da bomo dajali v vsak panj le tisto satje, ki ga je sam izdelal. Zato naj bi bili satniki zaznamovani, da se ve, v kateri panj spadajo. Moder čebelar bo nadalje skrbel za to, da bo o pravem času satovje obnovil. Dokazano je, da je satje glavni prenašalec in razširjevalec kužnih snovi. Vsako leto je satje bolj vmazano in nevarno. V tretjem letu je satje že tako črno in vmazano, da bi tudi zvedenec težko opazil sledi bolezni na njem. Na mladem satovju pa se hitro pozna vsak madež. Zato naj čebelar skrbi, da bo na vsaki 2 ali 3 leta satovje v plodišču prenovil. To se najlaže doseže, ako maja meseca najstarejše satje, ki je zaleženo, predene v medišče in na njegovo mesto v plodišče postavi satnice. Umen čebelar bo imel zunaj in znotraj čebelnjaka vse v najlepšem redu in skrbel bo za največjo snago. Vse orodje, ki se rabi pri čebelarstvu mora biti čisto in naj se rabi le za to, za kar je namenjeno. V čebelnjaku imej pripravo, da si moreš vmiti roke predno kaj delaš v panju. Dobro je vodi primešati malo salmijaka. Skrbi, da boš imel vedno mlade, ne čez dve leti stare matice. Zato jih pobiraj pri družicah in delaj prašilčke! Matice naj bodo iz najbolj-

ših plemenjakov! Varuj satovje pred vesišami! Zboljšuj čebelno pašo!

Zoper čebelin pik nasvetuje nekdo stopiti s slino ali vodo košček sladkorja in s tem namazati pičeno mesto. Bajne bolečine precej odjenja, če tudi oteklina še nekaj časa ostane. Morebiti je kaj na tem. Toda vedeti je treba, da niso vsi ljudje enako občutljivi in zato pik tudi ne učinkuje enako pri vsakomur, ki je pičen. Mnogokrat je zadosti, ako želo izrujemo in kožo s slino namažemo. Stari čebelarji pa so itako že imunizirani in se ne zmenijo za kakih 10 ali 20 pikov. Sicer je pa naša sivka krotka in pohlevna živalica in ne pika rada, ako jo kak nerodnež po nepotrebnem ne razdraži.

Ličinka več je prav izvrstna vada pri ribjem lovu. Ribam je ta črv največja slaščica. Da dobiš dosti teh črvov, zapri od več napadeno satovje v kak zabojček in položi vanj kos sotovja na katerem je dosti obnožine.

Čebula je prav dobro sredstvo zoper čebelin pik. Bolečina hitro odneha in oteklina kmalu splahne.

»**Les trésors d'un egoutte de miel**«: ali: »Zaklad v eni kapljici medu« tako se glasi napis knjige, katero je spisal g. Alin Cailas. Knjiga je izšla že v več izdajah. V tej knjigi pisatelj zelo hvali med iz alpskih krajev in ga ceni kot najboljšega, ker ima v sebi največ zdravilnih snovi, n. pr. železa in radija. Zakaj pa je tak zaklad v eni kapljici medu? Ne samo zaradi tega, ker je v nektarju več vrst sladkorja, temveč posebno zaradi raznih soli, katere ima v sebi. Zaradi teh mineralnih snovi pomaga med pri človeških boleznih več, nego kemično pripravljena zdravila.

Dobro jo je pogodil. K sodniku nekega orijentskega mesta pride pred kratkim kmetič s tožbo, da mu je bil ukraden panj čebel. »Pridi zopet jutri,« reče sodnik čuvši njegovo pritožbo »in pripelji s sabo vse svoje najbližnje sosede!« Rečeno, storjeno. Naslednjega dne stoji kmetič s svojimi sosedi ob določeni uri zopet pred sodnikom, ki ga prav neprijazno nahruli: »Domišljavi človek, kako si drzneš toliko poštenih vaščanov pripeljati pred moj obraz? Ali si slep, da ne vidiš, da visi tatu, ki te je okradel, še cel roj čebel na turbanu.« Komaj izreče sodnik te besede, se že prime eden sosedov za turban. To ga izda kot tatu, ki konečno skesano prizna sodniku svoj čin.

Cenik čebelarskega orodja in potrebščin,

ki jih ima v zalogi blagovni oddelek Čebelarskega društva za Slovenijo v Ljubljani,
Jugoslovanska knjigarna, Pred Škofijo (poleg stolne cerkve).

P r e d m e t	Cena	
	Din	p
A.-Ž. panj na 10 okvirov najnovejšega sestava: kompletan z vsemi pritliklinami (s pripravo za prevažanje 10 Din več)	300	—
Baloni, za 1 ali 2 litra s podstavkom Din 16— ozir.	24	—
Deska za pritrjevanje satnic	8	—
Garnitura za vdélavo satnic (dvojni topilnik za vosek, cevka za lepljenje)	35	—
Kadilnik	38	—
Kapa, čebelarska, za odpirati s tkanino	68	—
" " " " s tkanino (navaden)	58	—
Kolesce za vtiranje žice	—	—
Zaklopna kozica za odlaganje obljudenih satnikov	60	—
Matičnice (kletke) raznih vrst od 3 do 15 Din	—	—
Ista z oddelkom za hrano za razpošiljanje po pošti	5	—
Mreža žična za okenca (pocinkana) à m ²	60	—
Nastavek s taco za odkrivanje satja ob točenju medu	120	—
Nož za izpodrezovanje satja	12	—
Nož za odkrivanje satja	15	—
Odvijač za vijake	3	—
Pipe čebelarske	85	—
Pitalnik za A.-Ž. panj	10	—
Posode za med, pločevinaste à 5 kg z ročajem	30	—
Iste za med, pločevinaste à 18 kg	75	—
Iste za 55 kg	200	—
Iste (leseni sodi) za 50 kg	45	—
Posoda za čiščenje medu z dvojnim sitom	180	—
Ravnalec (priprava za uravnavanje satnikov v A.-Ž. panju	10	—
Razpršilnik za škropljenje čebel z medeno vodo	8	—
Rešetka matična prirezana za A.-Ž. panj. pr. m ²	250	—
Rokavice, čebelarske	100	—
Satnice 39 × 23 cm, pr. kg	—	—
Sipalnik lesen za A.-Ž. panje na 9 in 10 satnikov	25	—
Sito za čiščenje medu, leseno	20	—
Isto pločevinasto dvojno	45	—
Solnčni topilnik	150	—
Spone za rokave I. vrste par	7	—
Iste II. vrste par	6	—
Stiskalnice za umetno satje	1100	—
Strgulja za snaženje A.-Ž. panjev	12	—
Šablona jeklena in zabijač (priprava za pritrjevanje kvačice)	18	—
Ščetica za ometanje čebel	10	—
Šilo za vrtanje luknjic	3	—
Točilo za med, pločevinasto za 3 okvire 27 × 41 cm.	—	—
Topilnik s svetilko in lončkom za lepljenje satnic	60	—
Topilniki za voščine	80	—
Zaboj lesen za roje	80	—
Vilice za odkrivanje satja	—	—
Zapahi za žrela:		
a) kovinski enostranski Din 5—, dvostranski	6	—
b) leseni (Trinkov sestav)	2	—
Znaki	5	—
Žica za pritrjevanje satnic, zavitek pr. dkg	1	50
Kovinska garnitura za A.-Ž. panj:		
a) 6 palic 40 × 8 mm (nepocinkano železo)	9	—
b) 2 nosilca za matično rešetko	5	—
c) 2 tečaja za vratice à Din 3—	6	—
d) 4 tečaji za bradi à Din 1—	4	—
e) mreža za okenca po m ²	60	—
f) zapahi za okenca p. Strgar à Din 1—	4	—
g) 2 zaporici za zaklopnico à Din —50	1	—
h) kvačice iz železne žice, kilogram	28	—
i) 1 kljukica za vratice, večja	1	—
j) kos matične rešetke 33 × 25	25	—

Gospodarska zveza v Ljubljani

**prodaja specerijsko in kolo-
nialno blago, umetna
gnojila in krmila,
sir, sirovo
maslo
in
konden-
zirano mleko
ter preskrbuje
vsakovrstne polje-
delske in sadjarske stroje.**

**Velika zaloga pristnih
domačih vin po
zmernih
cenah.**